

Vogelwaarnemingen – Regio Zuid Antwerpen

november - december 2020 - januari 2021

Luc Van Schoor - Vogelwerkgroep ARDEA

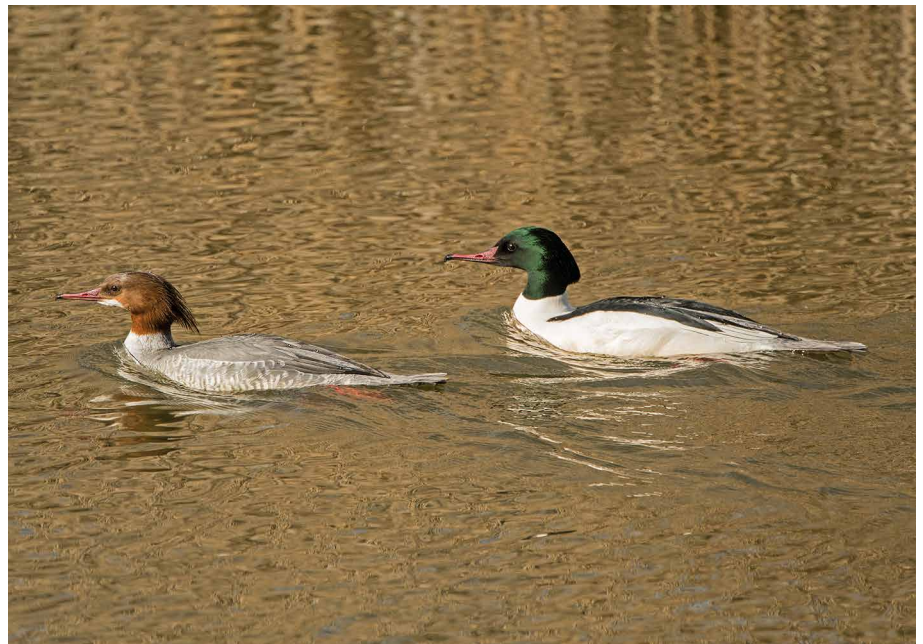
Tijdens deze periode werden 7876 vogelwaarnemingen ingevoerd door 213 waarnemers.

Een belangrijk deel van deze waarnemingen werd ingebracht tijdens de wintervogeltellingen die vogelwerkgroep Ardea uitvoerde in de regio Edegem/Hove voor het tot stand komen van de nieuwe vogelatlas Vlaanderen.

Deze keer voerde Danny Jonckheere de top drie aan met 1106 ingevoerde waarnemingen, gevolgd door Wouter Van Assche met 1077 waarnemingen en Pierre Blockx met 955 waarnemingen.

Recente vogelwaarnemingen in de zuidrand van Antwerpen kan u steeds raadplegen via de ARDEA website: ardea.waarnemingen.be en natuurlijk ook zelf invoeren via waarnemingen.be.

Alvast bedankt voor uw nuttige bijdrage!

Grote zaagbek (koppel) - Foto: Walter De Weger

Soortenbespreking

Gedurende deze 3 wintermaanden werden waarnemingen van 116 soorten ingevoerd.

Hierbij bespreken we een selectie van 33 soorten.

Vanaf 7 januari pleisterde 1 tot max 4 **grote zaagbekken** op de kasteelvijver van het Schoonselhof. Uitgezonderd 1 mannetje op 12 januari betroffen het steeds wijfjes (NS, MM, JVV, GB, LVS, DJ, JB, PH, GM). Verder was deze wintergast medio januari ook present in Fort V-Edegem met max. 3 ex. (LW, JVD, LVS, DJ, MH) en 1 koppel op Fort VI-Wilrijk (JVV, JE, MH).

Er werden min. 3 overvliegende **rode wouwen** waargenomen, voortgaande op de gemaakte foto's, met o.a. dezelfde vleugelprojectie, werd op 3 november dezelfde rode wouw gespot, zowel over Hobokense Polder (MM, LVS, JDB, WDW), over Edegem (WVA) als over Hove (JCe). Op 21 november vloog een ex over Park Sorghvliedt-Hoboken (WDW) en 1 ex vloog over Edegem op 31 januari (WVA).

Overtrekkende **blauwe kiekendieven** kwamen in het vizier te Edegem met 1 ex op 4 november en 2 ex een dag later (JCe).

Van **havik** werden 2 waarnemingen opgetekend: een man, overvliegend te Frijthout-Hove en een foeragerend wijfje op 16 december in Kontich (JCe en JSa).

Een wijfje **smelleken** vloog op 5 november zuidwaarts over Frijthout-Hove (JCe).

Een groep van 21 **kraanvogels** trok op 9 november zuidwestwaarts over Hove (JCe).

De perfect gecamoufleerde **bokjes** houden zich meestal gedeisd en worden dan ook bijna steeds alleen van kortbij opgestoten uit hun dekking. Zo ook 1 ex op 2/11 - Frijthout-Hove (SVB, JCe) en 1 ex op 15/11 op een zandterrein van Blue Gate-Antwerpen (JO).

Een solitaire **witgat** was aanwezig op 18 november op Fort V-Edegem (WVA) en gans december in Groen Neerland-Wilrijk (JVV, MS, RG).

De enige waargenomen **zwartkopmeeuw** vloog op 1 januari over het Olympisch Stadion "Het Kiel" (WDR).

Rode wouw - Foto: Guy Borremans

Een eerste-winter **Pontische meeuw** foerageerde op 6 januari langs de grens Hove-Kontich (GSa).

Een **kerkuil** werd op 5 december bij volle daglicht gespot in Fort VII-Wilrijk (NS).

Op 12 december werden 2 **ransuilen** waargenomen langs het domein Klaverblad-Wilrijk (JMe).

Zowel op 8 als op 9 november werd een overvliegende **velduil** (dezelfde?) waargenomen resp. in Edegem (WVA) en in Frijthout-Hove (JCe).

Naast de klassieke habitats van **middele bonte specht** in Hof ter Linden-Edegem en Uilenbos-Hove, werden ook nieuwe winterwaarnemingen van deze specht in Fort V-Edegem ingevoerd (PBa en LS).

Op 1 november vloog een **grote pieper** luid roepend over Frijthout-Hove (SVB, JCe) en op 3 en 11 november trok telkens een waterpieper over het zelfde gebied (JCe).

Gedurende gans deze periode werden 1 tot 2 **vuurgoudhaantjes** gezien en gehoord in:

Hof ter Linden-Edegem (LS, PBa, LVS, DJ, Plu)

Fort V-Edegem (LS en LVS).

Schoonselhof-Antwerpen (RV)

Fort VII-Wilrijk (TV, NS)

Campus Drie Eiken-Wilrijk (JE)

Steytelinckpark-Wilrijk (RV)

Blikfabriek-Hoboken (DJH)

Kraanvogel - Foto: Guy Borremans

Hobokense Polder-Hoboken (KMa)

Tijdens de vogeltrek telling van 3 november Hobokense Polder werden 196 **kepen** geteld, een nieuw dagrecord voor deze soort (MM, LVS, WDW).

De enige **kleine barmsijs** en **kruisbek** vlogen op 1 november over Frijthout-Hove (SVB, JCe)

Europese kanaries vlogen over Frijthout-Hove op 3 november 1 ex (JCe) en op 8 november 2 ex (SVB).

Een mannetje **goudvink** pleisterde op 29 januari in een private tuin nabij het Uilenbos te Hove (GDG).

In november/december vlogen in totaal 14 **appelvinken** over de Ardea regio, waarvan 8 ex over Frijthout-Hove met max 3 ex op 8 november (SVB, JCe). 5 ex over Edegem (WVA) en 1 ex over Campus Drie Eiken-Wilrijk (JE)

Grote lijster is als broedvogel en doortrekker in Vlaanderen sterk afgenomen. Daarom vermeld ik speciaal de waarneming van 6 doortrekkende ex op 3 november tijdens de trek telling Hobokense Polder (MM, LVS, WDW).

Langs dezelfde trek tel post vlogen op 3 november een roepende **ijsgors** en **geelgors** langs (LVS, WDW, MM). Een dag later pleisterde een vijfje geelgors in Frijthout-Hove (JCe).

In dit verslag mocht ook onze "gewone" **huismus** niet ontbreken. Alhoewel het aantal broedvogels in Vlaanderen, na een afname van meer dan 50%, sinds begin jaren '80, op laag niveau lijkt te stabiliseren, zijn plaatselijke populaties van meer dan 15 ex zeldzaam in onze regio. De winterconcentratie van 30 à 40 huismussen in en nabij een private tuin in de Molenstraat te Lint is daarom vermeldenswaardig. Deze ontdekten we tijdens de eerste wintervogeltelling voor de nieuwe vogelatlas Vlaanderen. De eigenaar, tevens Natuurpunter, werd ondertussen met een geschenk bedankt voor zijn actieve bijdrage aan de bescherming (voedsel en nestgelegenheid) van zijn huismussen (LVS, DJ).

Mandarijneend - Foto: Walter De Weger

Exoten

Op de vijver van Blue Gate-Antwerpen pleisterde in november nog steeds de **zwarte zwaan** (MBe).

Twee adulte **Casarca's** vlogen op 5 november oostwaarts over Frijthout-Hove (JCe).

Een mannetje **Carolina-eend** foera-geerde op 8 december in het Schoonselhof-Antwerpen (JBa) en een wijfje vertoefde op 6 januari in de parkvijver van het Hof ter Linden-Edegem (PBa).

Mandarijneend breidt zich als broeden standvogel verder uit in enkele watergebieden in onze regio.

Zo telden we medio januari max. 15 ex (10 man en 5 vrouw) op Fort VI-Wilrijk (LVS, JVV, PH); max. 4 ex in Hof ter Linden-Edegem (BVD), 2 man. op Fort V-Edegem (WVA, LS) en 2 ex in het Nachtegalenpark-Antwerpen (GVS).

De **geelkopcaracara**, de ontsnapte roofvogel van Zuid-Amerikaanse afkomst, die sinds zijn aankomst op 19 oktober in de Hobokense Polder daar nog steeds rondhangt (DVD), is een opvallende gast die sommige waarnemers verrast door zijn gedrag en vederkleed.

Van uitbreiding gesproken: de **halsbandparkiet** is ongetwijfeld aan een flinke opmars bezig in het Antwerpse en de zuidrand in het bijzonder. De klassieke slaappleaats, het Kielpark met max. 188 ex in november 2018, werd in november 2020 verlaten na het snoeien van hun slaapbomen (MM). De vogels hadden zich verplaatst naar hun nieuwe slaappleaats langs de Volhardingstraat -'t Kiel. Het aantal "slapers" was inmiddels spectaculair toegenomen, ook doordat de grote slaappleaats met max 600 ex aan de Ekerse Put (Noord Antwerpen) in het najaar van 2020 werd verlaten.

Op de nieuwe stek in de Volhardingstraat werden in januari (3 tellingen) gemiddeld 1330 ex geteld (MM, WJa) en op 1 en 4 februari resp 1057 ex en 1079 ex in de 2 slaapbomen (LVS, WDW).

Slaappleaats Halsbandparkieten

Waarnemers

BVD Benoit Van Damme
 DJ Danny Jonckheere
 DJH Dirk Jan Huisman
 DVD Dirk Vandorpe
 GB Guy Borremans
 GDG Gerda De Ghezelle
 GSa Gaston Sallaets
 GVS Guy Van Steen
 JB Jozef Bafort
 JCe Jan Celis
 JDB Jan De Bie
 JE Joris Elst
 JMe Jenne Meyvis
 JO Johan Opsomer
 JVD Jef Van den Berghe
 JVV John Van de Voorde
 Kma Kevin Matters

LS Louis Schramme
 LVS Luc Van Schoor
 LW Leen Wuyts
 MBe Maximiliaan Beeldens
 MH Marc Hofman
 MM Maarten Mortier
 MS M. Smout
 NS Niels Schild
 PBa Philippe Barbaix
 PH Peter Hofman
 Plu Peter Lucas
 RV Robin Vermynen
 SVB Steven Van den Bussche
 TH Tim Vochten
 WDR Wout De Rouck
 WDW Walter De Weger
 WJa Wim Jacobs
 WVA Wouter Van Assche

Huisemus - Foto: Guy Borremans